

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.68.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację z 11 lutego 2025 r., nr 7805, Pani Posłanki Katarzyny Kierzek-Koperskiej wraz z grupą posłów w sprawie renty wdowiej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadziła od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do powyższych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane będzie wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. w wysokości 15%). Obecnie, w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych, obowiązuje zasada wypłaty jednego świadczenia. Tym samym, przywołana ustawa wprowadza nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej, zwaną „rentą wdowią”.

Przepisy ustawy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowy lub wdowcy ubiegający się o ustalenie nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego, będą musieli spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).

Ustawa wprowadza też, w ramach tzw. renty wdowiej, limit pobieranych świadczeń w zbiegu do poziomu trzykrotności najniższej emerytury.

Wskazane warunki wynikają z konieczności skierowania renty wdowiej do osób najbardziej potrzebujących, które w sposób dotkliwy również finansowo odczuły stratę osoby bliskiej, a ze względu na swój wiek nie mają już możliwości samodzielnego poprawienia swojej sytuacji bytowej. Celem renty wdowiej jest zapewnienie im stabilności finansowej. Ograniczenia zawarte w ustawie służą zapewnieniu prawa do nowej reguły zbiegu osobom, które prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nabyły w końcowym okresie swojej aktywności zawodowej lub po jej zakończeniu.

Przyjęte rozwiązanie ma charakter kompromisowy, wynikający z konieczności odpowiedzialnego wdrożenia go do systemu emerytalno-rentowego w sposób uwzględniający zarówno oczekiwania wnioskodawców projektu obywatelskiego, jak i możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa, z którego dotowany jest FUS. Wejście ustawy w życie spowoduje skutki finansowe szacowane w 2025 r. na kwotę od 3,2 mld do 4,2 mld zł, w 2026 r. od 6,7 mld do 9 mld zł, a w roku 2027 od 11,9 mld do 15,8 mld zł, w zależności od tego, czy z uprawnienia skorzysta 75% czy 100% jego potencjalnych beneficjentów, których szacunkowa liczba oscyluje wokół 2 mln osób.

Trzeba podkreślić, że renta wdowia nie jest odrębnym świadczeniem, ale stanowi szczególną instytucję w systemie ubezpieczenia społecznego, wprowadza bowiem uprawnienie do pobierania dwóch świadczeń jednocześnie – jednego w całości, drugiego zaś w części. Ze względu na specyficzny, odmienny od renty rodzinnej charakter renty wdowiej, ustawodawca rozróżnił warunki uzyskania prawa do pobierania każdego z tych świadczeń, przyjmując, że osobom, które utraciły partnera na późnym etapie życia szczególną trudność sprawia dostosowanie się do nowej sytuacji. Uprawnienie do łączenia dwóch świadczeń stanowi inną konstrukcję prawną niż umożliwiające pobieranie pojedynczego świadczenia, co umożliwi poddanie go odmiennym regulacjom w zakresie warunków jego nabywania (w szczególności dotyczących wieku uprawnionych).

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są obecnie prowadzone prace legislacyjne nad rozszerzeniem uprawnień do przyznania świadczeń w zbiegu, w związku z czym Ministerstwo nie posiada kompleksowych, aktualnych danych, o których Pani Posłanka wspomina w swoim wystąpieniu. Nie oznacza to jednak, że takie prace nie zostaną podjęte przyszłości. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Rada Ministrów dokona w 2028 roku weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu, służącej ocenie zasadności jego ewentualnego podwyższenia.

Pragnę przy tym zapewnić, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej analizowane są wszystkie postulaty zgłaszane przez świadczeniobiorców, również te, które dotyczą zmiany przepisów emerytalno-rentowych. Zgłaszane uwagi stanowią dla Ministra istotną wskazówkę przy planowaniu przyszłych działań, zmierzających do doskonalenia systemu emerytalnego. Niemniej, każda zmiana, która tego systemu dotyczy, implikuje poważne konsekwencje finansowe, a to z kolei oznacza, że w przypadku prac nad takimi zmianami – podobnie jak w pracach nad przywołaną ustawą i różnymi wariantami wprowadzenia rozwiązania określanego mianem renty wdowiej – kluczowe jest stanowisko Ministra Finansów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/